

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Un telegram din Viena ne aduce deprimătorea scire, că **Alteța Sa ces. reg. principele de corónă Rudolf a încetat din viață.** Telegramul sună astfel:

„Viena 30 Ianuarie. Din Meierling de lângă Baden, unde se dusesse alaltăeri séra principele „de corónă Rudolf pentru o excursiune la vânătoare, ne vine sguduitorea scire, că Alteța Sa, probabil „în urma unei apoplecsie, fû răpit de o mörte repentină.“

Deprimați adênc de acêsta tristă scire, în momentul acesta nu vedem cu ochii sufletului nostru alta, decât o durerósă consternațiune generală, pre carea o va produce casul cu totul neas-teptat, nunumai la poporul loial, care întru tôte simte, speréză și se închină împreună cu noi, ci și la celealalte milióne de sudiți credincioși de prin tôte plaiurile și unghiurile monarhiei austro-ungare, cu cari noi am emulat totdeuna în credința și alipirea cătră preainaltul tron, îmbrăcat acum în doliu.

Fie, ca sincera condolență generală, iubirea și devotamêntul credincioșilor sudiți să pôta mângăia inimele rânite ale preainaltilor părinți și a preabunei consörte vëduvite!

Defectele inspecțiunei în scólele poporale.

Succesul în scólele poporale depinde în mare parte și dela inspecțiunea, de care se fac părtașe scólele. Adevêrul acesta recunoscut odată de toți pedagogii, a dat ansă bărbaților de scólă ca să dea o însemnătate cuvenită acestei întrebări, că adevă este sau nu este de lipsă inspecțiunea scólelor și ea s'a rezolvat cu aceea, că da, este de mare importanță pentru învățamênt, ca el să fie controlat și încă pe cât de cu bunăvoință, tot asemenea și cu strictetă. Premise aceste în general, legea de inspecțiune din anul 1868 a pus scólele sub inspecțiunea ómenilor scolari, cari la noi sunt comitetele parohiale.

Noi în scólele nóstre am mers și mai departe și am decretat, că parochul este totdeodată și director local al scólei și cu acêsta am voit cuasi ca să scutim pe învățatori de a fi controlați de ómeni nechemați, ci cu totdeadinsul am voit ca preotul, ca om de carte, om de pricepere să concurgă cu sfatul seu la îmbunătățirea celor ce se țin de învățamênt, acela să fie de folos pentru generațiunile, ce le crescem și din cari au să devină fitori cetățeni.

Aceea-ce noi am decretat este după împregiurările nóstre cea mai bună dispozițiune, ce am putut risca, ca să punem învățamêntul în mâna celor ce sunt și mai chemați să ne facă serviții și pe acest teren, și avem multe locuri, unde dispozițiunea acêsta a fost încoronată de cele mai frumoșe rezultate. Escepțiunile însă nu pot fi luate de base, și durere, că escepțiuni trebuie să numim aceea ce ar trebui să fie regulă generală.

Scólele nóstre, trebuie să fim drepti, sunt pré puțin controlate de organele inferióre, concređute cu acêsta afacere.

În scaunele scolare, și respective comitetele parohiale, devin aleși ómeni — așa cum îi află sinodul parochial: onesti, buni, morali, dar fără pricepere pentru viitórele trebuințe ale némului nostru, și prin urmare nici nu ne va prinde mirarea, dacă constatăm, că afară de esamenele de vară, rar se pomenesce ca un membru al acelei corporațiuni să dea pe la scólă, să dea mână de ajutoriu învățatoriului spre a și implini gréua lui sarcină, ci dacă cumva dă vre-unul, o face atunci, când bietul învățatoriu, silit de afacerile lui casnice și familiare absenteză, ca apoi să-l pôta șicana cu arêțări pe la inspectorul districtual și să-i amărască dîlele, și așa destul de amare.

Soiul acesta de inspecțiune este deci curat numai în detrimentul învățamêntului, este chiar periculos pe unele locuri.

Cu totul tot altmintea este de a se privi inspecțiunea din partea parochului ca director local. Directorul local, după părerea nóstră, ar trebui să fie, dacă nu mai mult, dar cel puțin odată pe săptămână în scólă, să asiste la prelegeri, să laude și incuragieze pe elevii diligenți, să dojenescă pe cei lenesi și renitenți, să se pună în conșlegere cu părinții, să-i facă atenți la defectele băeților lor, ca să i țină în evidență, să le pună la inimă ca să le cumpere cărți și recuise de scólă și în chipul acesta s'ar ridica scólele nóstre la un nivel cu ale celorlalte popóre din țera, ca să nu dicem, le ar în-trece chiar și după 10—20 ani; dómne, ce frumoșe fructe ar culege preotul, învățatoriul, națiunea, biserică, patria dela atari cetățeni împreteniți cu principile morali crestine și și inarmați cu cunoscințele necesari unui econom dela țera.

Nu este comună, în care să nu se afle și câte un om mai cu dare de mână. Preotul careși pricepe bine chemarea sa, va stăruí ca atare om să devină mecenatele băeților sêraci, să-i ajute cu cărți și cu vestminte și étă că se mai cultivă și un alt simț, acela al facerei de bine la locul ce trebuie se lășe și prind rădăcini afunde în inimile băeților simțemintele de caritate crestinescă și atari simțeminte nobilitéză inimile, imblândesc pasiunile, produc armonia între cetățeni, fără care ađi nu se pôte face nici o ispravă nici în familie nici în parochii.

Acum să fim drepti! Să pornim dela un capêt al provinciei nóstre metropolitane până la celalalt capêt și să dăm laudă lui Dđeu, dacă aflăm 10% atari directori, cari și pricepe așa chemarea, cum am aflat a indigită mai sus; ér 90% durere nu dau pe la scólă, nu spriginesc pe învățatoriul, ba de se pôte sub diferite preteste și șicanéză, și-l fac anume urgisit înainte poporului.

Sacrificiile, cari le aducem pentru scóle nu vor da ródé imbelșugate, până cei-ce din natura lucrului au primit asupra lor de bună voie de a controla învățamêntul, de a fi învățatoriului de ajutoriu cu fapte ori cu cuvêntul nu și face datoriu, și acêsta este un adevêr matematic ca de două ori doi patru.

A asteptă dela inspectorii districtuali lucruri mari, nu putem, până nu și vor face datorința inspectorii parochiali. În Holanda, țerișóră cu o populațiune de aprópe 4 milióne locuitori, sunt 3724 scóle și împărțită în 94 de cercuri scolare, vine pe un inspector districtual 35—40 de scóle, cu îndatorirea de a le cerceta cel puțin odată în an, și fiind

toți bărbați de specialitate, fie-care accentuéză în rapórtele sale, că numai acolo pôte constata progrese, unde inspectorii locali și vëd de trebă. Belgia, țerișóră și mai mică în ce privesce teritoriul, dar cu mai mulți locuitori și mai multe scóle sunt împărțiți inspectorii după cele 222 cantóne, și afară de acestia mai sunt și inspectorii provinciali fără ca să pôta face minui acolo, unde organele comunale nu-și fac datorința, și de aceea accentuăm încă odată, că ar trebui constrinși directorii locali la o mai încordată activitate, dacă e ca să înflorască și scólele nóstre vre-odată.

Acêsta s'ar puté face dór mai cu efect dacă cronicile scolare s'ar purta în doue esemplare, dintre care unul ar trebui trimis inspectorului districtual ca să se convingă în fie-care lună, că cum ș'a făcut organul parochial datorința, ér consistoriul prin inspectorii districtuali să fie informat în acest respect.

Numai așa s'ar puté vedé, că cum stăm cu scólele și unde e de îndreptat și de dat mână de ajutoriu, ér până atunci tôte conclusele sinodale și congressuale în respectul acesta sunt litere mörte.

Revista politică.

În Polonia se inscenéză însemnate mișcări și între conducători polonilor domnesc éráși ideile revoluționare, prin cari cred ei, că-și vor puté câștiga independența într'un rêsboiu, ce s'ar ivi între statele vecine. De astă-dată se semnaléză scirea, că locotenența țerei din Lemberg a fost incunoscințată din mai multe părți de un apel al unui comitet revoluționariu. Apelul, care a fost trimis conducătorilor poloni cere conchemarea unui congres polon în o țera esternă. Ca obiect al desbaterei al acestui congres va fi: ținuta, ce va avé să o observe națiunea polonă în cazul unui rêsboiu între Germania, Austria și Rusia. Se dá cu socotéla, că în adevêr apelul e redactat de emisari rusesci și întréga agitațiune este o operă a reuniunei de binefacere slave din Petersburg.

Convențiunea vamală a monarhiei nóstre cu România pare a fi intrat în o nouă fasă, în care șansele pentru încheerea ei sunt mai favorabile. Foile din România, deși ating întrécăt acêsta cestiune, totuși în Viena i se dá o mare însemnătate și foile vieneze nu încetéză a-și da părerile, făcând însemnate declarări. Regimul român ar așteptá numai reintórcerea în Bucuresci a consulului austro-ungar, cont. Goluhowsky, pentru a se începe per-

tractările cu totă seriozitatea. De basă la pertractări vor servi ideile dezvoltate de ministrul de interne, principele Stirbey, cari sunt mai puțin aspre în condițiuni, ca ale fostului ministru de agricultură, Aurelian.

Debaterea proiectului de lege pentru Africa-ostică a dat ansă la vii și vehemente discuțiuni în parlamentul german. Deputatul Bamberger a vorbit cu multă insuficiență contra politicii coloniale, care numai desastre poate aduce Germaniei, ci o poate trage într'un conflict acut cu puterile interesante. Nici Germania nu va avea folos din această politică, precum puțin folos are Franța în Tonking și și mai puțin Italia în Massuah.

Grelele răspunderi, ce s'au aruncat asupra capului cancelariului german, l'a silit în cele din urmă ca să vorbească, accentuând, că nu prevede nici o opozițiune din partea Angliei și că Germania a lucrat și lucră în bună înțelegere cu ea. De altcun principiu uman de a nimici negoțul cu sclavii și a pune base dezvoltării culturale este mai presus de jertfele materiale. Cestiunea este de tot întăritore și jertfele, ce trebuiesc aduse, sunt cu mult mai mari, decât după-cum s'a prevăd.

Cu toate declarațiile principelui de Bismarck, totuși e mare îndoială, că Anglia nu s'ar uita cu ochi răi la politica colonială a Germaniei. Diariul „Nord Allg. Ztg“, a reproduș o telegramă a corespondentului din Londra, conform căreia regimul engles a hotărât ca contractul, după care nici o putere europeană să nu aibă influență precumpănitoare în insulele Samoa și nici să îndrăznescă a cercă după o astfel de influență, rămâne în vigore și trebuie respectat. Englitera și Statele-Unite sunt înțelese, că cele inscenate de comisarii germani în Samoa nu numai că nu atacă literile și spiritul acelui contract, ci totdeodată prezentă tot actul diplomatic de un lucru fără basă și fals.

Scirile sosite din Berlin pun în perspectivă o opozițiune și mai puternică, decât care a fost până acum, și cu care va avea să lupte în viitorul cancelariului german. De cât va timp nu se vorbește decât de o întrunire, ce a avut loc la comitele Waldersee, care erași a început a lucra contra politicii lui Bismarck. La această adunare s'au aflat de față cei mai cu influență bărbați și toți au recunoscut influența cea mare, ce o are Bismarck asupra împăratului, făcându-l responsabil pentru cele petrecute în timpul din urmă din cauza influenței sale prea mare la curte. S'a hotărât a se lucra prin toate mijlocele, asupra împăratului pentru a se opune pe viitorul ideilor cancelariului. Agitațiunea antibismarckiană promite a lua proporțiuni serioase, căci este susținută din toate părțile dela curte. Chiar și împărătesa bătrână, Augusta, și norile sale au luat o parte din rolul conducătoriu al politicii antibismarckiană!

Popularul general al francesilor, Boulanger, a umilit deocamdată erași pe toate partidele republicane. Din lupta cea mare și grea la alegerile din despărțământul Senei a eșit învingătoriu cu o majoritate covârșitoare, precum candidatul republicanilor, Jaque, abia a întrunit 162.590 voturi, față cu generalul, carele a întrunit 244.070. În tot decursul luptei s'a observat o ordine și o liniste neasteptată. Din incidentul victoriei, ce l'a raportat generalul, cabinetul se elatină și Floquet a și anunțat în o conferință sub prezidența lui Carnot, că e gata să demisioneze cu toți colegii sei, dacă se crede, că prin demisionarea cabinetului s'ar înlătura greutățile, ce se prevăd. Se vorbește chiar, că Kampenon va fi chemat pentru formarea noului cabinet. În Berlin și Londra victoria generalului a pricinuit o impresiune deprimătoare.

Din debaterile asupra proiectului militar.

În ședința din 26, după-ce vorbiră încă: Országh, Petrich și Meszlényi, fiindu-se desbaterea generală asupra proiectului, luă primul cuvânt de încheiere ministrul honveghiei Géza Fejérváry și duse, că dela început spune, cum-că nu se va ocupa cu vișuri, ci va vorbi numai curat la obiect. Că întrerupătorii vorbesc de patriotism — duse ministrul — și l'privesce ca și un monopol, știu, că și cunoștința limbei o vor ține de un monopol însă, n'am știut-o până acum. (Aprobări în drépta). În celelalte admit bucurii corecturi. Am audiat în decursul desbaterei și insinuațiuni și urgie. (Larmă în stēnga estremă). La cele din urmă nu răspund, căci ele se reflectă asupra acelora, cari le au întrebuintat. (Strigări din stēnga estremă: Ministrul president le-a întrebuintat! — S'auđim, s'auđim! în drépta). După vorbirile audite s'a mai întărit convingerea mea cu atât mai mult. . . .

Efectival de pace nu suferă nici o schimbare, cheltelile rămân aceleași, efectivul armatei însă se schimbă într'acolo, că se statoricește numărul de 800.000 oameni, care până acum a fost numai fictiv, numărându-se la contingentul de recruți și alte elemente, precum: preoți, învățători etc. Sporirea contingentului de recruți nu învólă nici sporirea efectivului de pace și nici a cheltuelilor, dar asigură efectivul

armatei, după-cum s'a intenționat prin legea veche, despre care se pôte dice, că acum s'a făcut un paș însemnat înainte.

În § 14 al proiectului nu ved nici o nimicire a constituțiunei. Asta a declarat o ministrul președinte. (Strigări din stēnga estremă: Ve mulțămim.) Și eu o am declarat clar și în un mod cu totul nedubios. . . (O voce din stēnga estremă: Szilágyi a declarat-o mai bine! — Strigăte din drépta: Pentru-ce nu tăceți? — Strigăte tumultuoase în stēnga estremă: Voi să tăceți! — Strigări în drépta: La ordine, la ordine!)

Presidentul (sună): Nu ve amestecați, nu-i ajutați, dl ministru va spune, ce are de spus. (Aprobări în drépta).

Bar. Fejérváry: Dl Szilágyi a đis, că nu putem înțelege §§ logic și gramaticesce altcum, cât timp stabilirea contingentului de recruți nu se contemplă a se lega pe un timp hotărât, ci pentru totdeauna. (Așa e! în stēnga). Poftiți deci a-mi arăta această afirmațiune din textul proiectului. (Ilaritate în stēnga. Așa e! în drépta.) Szilágyi pare, că s'a rătăcit prin proiect. Trebuia să umble prin proiectul, ce l'a prezentat comisiunea și afla calea mântuirii. (Aprobări vii în drépta.)

Ministrul arăta apoi, că și insinuațiunile și hulele ridicate pentru dreptul de a votă contingentul recruților și asupra rezervei de întregire sunt neintemeiate. În privința voluntariatului a đis, că espunerile sale au în vedere pe deoparte a umple locurile góle de oficeri, pe de altă parte a îndemna tinerimea a se dedica acestei cariere. Noi am făcut din 1868 esperințe, că puțini se anunță pentru depunerea esamenului, și că-și țin de onóre a nu se supune esamenului. (Mișcări în șirurile opoziției), ba a oprí și pe alții dela depunerea esamenului. (Larmă în stēnga. — O voce: Așa ceva n'a obvenit!) — Ceea-ce vorbesc eu, e adevărat, o pot afirma ori și când. (Aprobări vii în drépta.) La început voluntarii au fost primiți cu totă prevenirea. (O voce în stēnga: Da, Stefan Tisza!) Și opoziționali! (O voce: Vadnay! Ilaritate în opozițiune.) Această bună dispozițiune a trebuit să se nimicescă odată de aceia, cari nu s'au supus și cari n'au lăsat pe alții să se supună esamenului. În limba germană n'au voit să se supună! A devenit însă deputatul Revicky germán, căci a depus esamenul în limba germánă?! (Larmă în stēnga.)

Revicky: Ertă, eu n'am făcut de loc esamenul. (Eljen-uri vii și aplause în stēnga estremă. Larmă.)

Bar. Fejérváry: Rog sərbătorește pe dl deputat a me scusa, căci am greșit. (Ilaritate în drépta). Mai sunt însă și alții, cari au făcut esamenul, dar n'au devenit germáni. Eventualul al doilea an urmărește un scop duplu: Întăiu, că face presiune pentru a depune esamenul de oficer. (O presiune cu prav de pușcă! în stēnga) Al doilea scop e, că dacă nu fac esamenul, cel puțin devin sub-oficeri bine instruați. (Strigări în stēnga: Spre greutatea părinților!) Părinții n'au să supóte pentru asta nici o greutate, căci acei voluntari vor petrece anul al doilea în casarmă pe spesele statului. (Larmă în stēnga.)

S'a esperiat mai departe în decurs de 20 ani, că voluntarii, să depună esamenul principal, đic principal, în limba germană. (Strigări din opozițiune: principal?) Accentuez principal, căci nu ne putem abate încât basa limbei de serviciu să nu o luăm în considerare. (Strigări din stēnga estremă: Aici e bubă). La obiectele mai grele se pôte folosi limba maghiară. Nu pôte fi deci vorbă de germanizare. La 20 Iunie 1848 s'a înaintat parlamentului din partea lui Mézszáros Lázár un proiect de lege despre instruirea de oficeri, care pretindea cunoșcerea temeinică a limbei germáne. Noi nu cerem atăta. (Aplause vii în drépta, — larmă în stēnga și strigăte: Atunci se pertracta despre o scólă ungară pentru oficeri!) Da, și totuși se pretindea cunoșcerea temeinică a limbei germáne. (Larmă în stēnga estremă) Resping afirmațiunile, că prin proiect s'ar intenționa un absolutism militar, s'au că ar transpira din paragrafi acestui proiect așa ceva. (Strigări din stēnga estremă: e ușor a respinge). Resping și această învinuire. (Ilaritate în stēnga estremă). S'a întemplat la invocarea lui Deak. Dar Francisc Deak a fost atât de înțelept, încât totdeuna se scia folosi de împregiurări și resonul politic nici când nu l'a pierdut din vedere (Aprobări vii în drépta.)

Contele Eug. Zichy: N'a fost vorba despre nimicirea dreptului! (Așa e! în stēnga.)

Bar. Fejérváry: Nici aici nu se tracteză despre nimicirea dreptului. Nu trebuie să uităm, că popórele monarchiei au fost concentrate de sörte printr-o iscusință mosaică. Așa e! în drépta). Aceste popóre trăsesc în pace și linise unele lângă altele. (Mișcări în stēnga estremă); prin sădirea culturii naționale în armată, s'ar sămăna simburile disunirei între diferitele corpuri ale armatei.

Opozițiunea a afirmat, că între spiritul, ce domnesce în corpul oficerilor și al soldaților e deosebire, și că spiritul oficeresc e urgisit de feciori (E drept! în stēnga). Asta nu-i adevărat, căci soldații de rând sunt dela 25—30 de ani sub acei oficeri, sub cari au servit. (Miscare și strigări în stēnga: pentru oficerii maghiari).

Kol. Thaly: mulți au fost pușcați în anul 1859. (Larmă).

Bar. Fejérváry: Dacă dl deputat Kol. Thaly ar fi fost acolo, și-ar fi primit partea (Ilaritate în drépta. Gab. Ugron: Ce fel de armată e, dacă nu-i nici maghiară, nici cehă și nici polonă? Strigări în stēnga estremă: cosmopolită, un mixtum compositum! Mișcări în drépta. Larmă. Strigări: S'auđim). Armata este apărătoriu legitim al statului austro-ungar, ea are cea mai sfântă datorință a apăra interesele

tronului. (Aprobări vii și aplause furtunose în drépta). S'a esperiat, că servesc oficeri străini la regimente maghiare. De ce nu servesc însă maghiarii? Fiind-că și atunci, când e să se depună numai esamenul de oficer în rezervă și mormăiți, desmętați pe tineri a-l face; și numai opozițiunei se atribue, că tinerii se feresc de a îmbrățișă cariera militară. Maghiarul să servescă și în armată la locul ce-i compete. (Aprobări în drépta — Acuma-i un slav! în stēnga!)

Dl Kol. Thaly mi-a reflectat de multe ori, că am pensionat pe Mariassy, căci el a pretins această, eu însă îi mai spun, că însuși dl Thaly nu correspunde întru toate datorințelor patriotice și națiunei.

Kol. Thaly: Te provoc a mi-o dovedi!

Bar. Fejérváry: Eu pot servi cu fapte. (Strigări alărmătoare în stēnga estremă: La ordine! Președintele sună! Am afirmat, că Thaly nu-și implinesce întru toate datorințele către patrie și națiune.

Paul Hoitsy: DTa servesci în o armată germánă, nu da deci nimenui lecțiuni de patriotism. (Larmă. Președintele sună!.)

Bar. Fejérváry îmi demunstru afirmațiunea: Dl deputat nu s'a îngrigrit pentru înmulțirea națiunei.

Kol. Thaly: Și Francisc Deak și Ludovic Tisza au avut greșelile acestea.

Bar. Fejérváry: N'a grijit dl deputat, căci ca ne însurat n'are nici un copil (Ilaritate în drépta, miscare în stēnga. Strigări: asta n'o putem audí. Mulțime de deputați opoziționali și părăsesc locurile).

Nu-i lucru ușor a vorbi despre armata, ce o formeză o mulțime de naționalități, trebuie să vorbim cu sânge rece și cu mare iscusință politică, nu putem pune pondul numai pe o naționalitate, și când în ajunul răsboiului celui mai apropiat s'ar ventila cestiunea naționalităților, trebuie a o suprima îndată, căci numai la peire ne-ar duce certele. (Aprobări în drépta) Contele Zichy observă o ținută sublimă, dar dela sublim până la la ridicol e numai un paș. (Cont. Zichy. Nu ne da lecțiuni!) Și d-vóstră mi-ați dat! Recomând proiectul. (Aprobări furtunose în drépta, aplause și eljen-uri)

Varietăți.

* (Doliu.) Ca un trăsnet amețitoriu a cutrie rat eri séra pela 6 óre prin toate clasele locuitorilor cetății noastre scirea telegrafică despre mórtea repentină a Alteței Sale principelui de corónă **Rudolf**, care a produs o uimire și consternațiune generală. Detaiuri nu avem despre această lovitură neasteptată, și scirea telegrafică este ținută în termini mare parte lipsiți de claritate. Casul trist însă în sine nu mai este obiect de îndoială; flămurile negre, ce se plécă doios pe edificiile publice ale cetății noastre, ne vestesc destul de elocuent, că monarchul și monarchia se află în doliu.

* (Audiență.) Maj. Sa monarchul nostru a primit mai întăiu în audiență dintre membrii dela opera de curte pe renumita cântăreță română, Agata Bărsescu.

* (Cas de moarte.) Nestorul protopresbiterilor nostri din archidieceasă, P. O. D. Sabin Piso, protopresbiter al tractului Giógiu II, a suferit în dizele sale de adēnci bătrânețe grea lovitură. Iubita și credincioasă sa consórtă *Elisabeta n. Coloși*, în etate de preste 70 de ani, a părăsit cele pămētesci, trecēnd Luni în 16/28 a curentei la cele eterne, și lăsând pre iubitul seu soțiu, și pre numeroșii fii, nepoți și strănepoți în mare doliu.

Réposată a fost un model de soțiă, de mamă și de creștină ortodocsă. Primescă întristata familie sincera noastră condolență, ér réposatei să-i fie țērina ușórá și memoria binecuvēntată.

* (Din dieta ungară.) Camera din Budapesta a primit proiectul de lege militară în general cu 267 voturi în contra 146. Deputații Iuliu Horváth, Iuliu Miklos și contele Dominik Teleki au eșit din partidul liberal. Iuliu Horváth și-a dat totodată demisiunea de vice-președinte al dietei. În decursul vorbirei, ce o a ținut prim-ministrul s'au întemplat scene turbulente ne mai pomenite. Partidele stau față în față, ca cei mai neimblânđiți dușmani. În Budapesta domnesce o mare agitațiune. Scirile, ce sosesc din provincie semnaléză mari mișcări și adunări de popor, cari protesteză energic contra proiectului de lege.

* (Stipendii.) Ministrul de culte și instrucțiune a publicat 4 concursuri de câte 150 fl. pentru studenții de gimnasii ori scóle reale, născuți în fosta graniță militară banățenă și lipsiți de mijloce materiale; ér de 100 fl., pertru un student dela gimnasiul din Panciova. Reflectanții să și înainteze suplicile până la 15 Februaru respectivelor direcțiuni scolare.

* (Generalul Boulanger și bursa). Alegearea generalului Boulanger în departamentul Senei a avut o influență deprimătoare asupra bursei. Bursa observă o ținută rezervată, căci nu se scie încă ce va mai provoca această alegere și în camera din Paris.

* (Din camera României.) Camera a reales pe dl Catargiu de președinte, după ce s'au făcut mai multe pacturi între junimiști și conservatori. De vice-președinte, în locul deputatului Blaremberg, care a prezentat proiectul pentru reconstruirea porților france, s'a ales dl Pake Protopopescu. Socialiștii fac mare propagandă și provocă mari mișcări printre țărani. Blaremberg e în fruntea mișcărilor.

* Constituirea societății academice „România Jună” din Viena: Ioan Papanicol, Drd. med. president; George Stolojan, stud. fil. vice president; Nicolae Macsim, stud. techn. secretariu I; Vasiliu Tîbinca, stud. med. secretariu II; I. Gr. Țăran, student med. cassariu; Constantin Galin, stud. med. controlor; Ioan Scintilla, stud. forest. bibliotecar și econom.

* (Cavalerii de cai.) Gendarmăria din Nocrich a întărit trei cavaleri pe cai infocați și plini de spume. Unul din Cincul mare, altul din Țichindél și al treilea din Nucet. Neputându și însă cavalerii legitimații, pe cari călărau, au fost puși în cătuși și încușurați la judecătoria din Nocrich.

* (Comerțul Engliterei în 1888.) Importațiunile atât din ecsterior cât și din coloniile britanice au atins în 1888 o valoare de 386,582,026 lire sterline, în auzentare cu 24,617,015 lire asupra anului 1887.

Mărfurile esportate din Englitara s'au urcat la 233,733,937 lire sterline în urcare cu 12,319,752 lire asupra esportățiunilor din 1887.

* (Dorința cea din urmă.) O femeie tină, foarte elegant îmbrăcată, se aruncă în ziua de 18 a l. c. în canalul orașului, Tel Aruca. Nenorocita cu toate eforturile date, n'a putut fi scăpată; după multe cercetări nevoioase, cadavrul ei fu găsit. Ea era soția unui funcționar înalt. Inecata, fu adusă în casa bărbatului ei. Pe care se găsi o scrisoare, parfumată și elegantă, în care ea justifică mărta ei pentru că croitorii i-a stricat o rochie de bal, cu care a trebuit să se ducă la bal în aceea seară.

La sfârșit d-na Maronet rōgă pe bărbatul ei, ca cel puțin hainele-i de înmormântare să fie confecționate de un croitor mai bun.

Etă o dorință cu totul originală, dacă dorința o putem numi!

* (Legea pentru încurajarea industriei naționale.) Cetim în „Curierul Finanțiar” din București. Dl inginer Beleş, care e însărcinat de ministerul industriei, comerțului și domeniilor să cerceteze dacă fabricile din țară, cari se bucură de avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale, continuă a fi în condițiunile cerute, a constat, scrie „România Liberă,” până acum cu mulțămire, că fabricile din valea Prahovei nu numai că sunt încă în condițiunile legii, dar că fac chiar progres.

Bibliografie.

„Eticheta” studiu social, prelucrat după autori străini cu luarea în considerațiune a împregiurărilor noastre sociale, de Iosif Ioan Ardelén, paroch gr. or. Arad, 1889. Cuprinsul: „Eticheta în seculii trecuți.” — „Maniera bună ca înțelepciune a vieții.” — „Despre lipsa manierei bune.” — „Tipul manierei bune.” — „Domnul.” — „Dōmna.” — „Originea cuvântului „etiquette.” — „Despre purtare.” — „Despre prezentare.” — „Ținuta.” — „Despre îmbrăcăminte.” — „Florile și însemnătatea lor.” — „Despre scrierea epistolelor.” — „Despre căsătorie.” — „Despre economie casei.” — „Despre botez.” — „Despre ospitalitate.” — „Despre petrecerile publice.” — „Despre petrecerile de veră.” — „Despre doliu.” — „Eticheta internațională.” — „Diverse.” — „Aduș.” — „Incheere.” — Acastă broșură bogată și necesară multora se vinde cu prețul de tot moderat de 60 cr. Venitul e destinat pentru reuniunea femeilor române din Arad și provincie!

— „Candela” toie bisericăscă literară Nr. 1. I. Ianuarie 1889. Anul VIII. a apărut cu următorul cuprins românesc: Istoria catehumenatului creștin. — Omiliile sântului Ión Chrisostom la epistola către romani. — Din cartea din Snagov tipărită de George Radovici în a. 1700. — Predică despre iubirea vecinului. — Cronică.

Abonmentul se face la administrațiunea jurnalului. Prețul pentru Austro-Ungaria e 4 fl. pe anul întreg și 2 fl. pe jumătate de an pentru România și alte țări e 12 resp. 6 franci.

Insemnătatea bibliotecelor parohiale.

„Eu nu sum singur” a dis un bărbat renumit arătând spre biblioteca sa.

(Incheere.)

Bibliotecile parohiale mai au și aceeași însemnătate, că de ele se pot folosi atât cei sēraci, cât și cei bogăți.

Nu fie-care om posedă avere, ca să și pōtă forma o bibliotecă, sau și dacă posedă, nu fie care scie să alăgă din literatură ceea ce e folositoriu pentru dēnsul. Ceea ce nu pōte face o persoană privată pot să facă persoanele morale, corporațiunile, tare ușor. Și nu ar fi nici un lucru greu a vedé înființate bibliotecile parohiale în cele din urmă sate. — A spendă anual câți va fioreni pentru cărți este posibil pentru ori ce comună parochială, numai omeși cu inimă, și cari se se intereseze de progresul poporului se nu lipsescă. Ce nu pōte face unul, pot face mai mulți împreună. Cruceriu cu cruceriu pus împreună ne dă florinul, tot astfel și cu bibliotecile parohiale. Mulți omeni, multe pot face, dacă e voință. Dacă omeni privați jertfesc cu sutele de floreni pentru cărți, de ce se nu pōtă jertfi o comună?

Bibliotecile parohiale, ar da un impuls mai mare privaților a se interesă de literatură. Pentru-că dându-ni-se ocaziune a ceri și a oșo posede, ușor se pōte naște în om dorința de a oșo carte.

Tot astfel și cu jurnalele. Cetind astăzi, cetind mâne, așa se desvōltă gustul de cetire, și odată desvōltat este și el o patimă, însă nobilă, cum am numi-o, pe carea ar trebui să și o însușescă fie-care om, care scie cetfi și scrie.

Bibliotecile parohiale ar fi, și sunt unde s'au înființat — un sprigin puternic al literaturii noastre. Sunt peste 2000 comune române, în cari ar pōtă să existe câte o bibliotecă. Dacă aceste bibliotecile din an în an s'ar sporfi, atunci autorii nostri — mulți puțini — câți avem, nu ar trebui să aștepte cu țecile de ani până le trec opurile, — care nu ar trebui să lipsescă din nici o familie.

Ce sprigin puternic ar fi bibliotecile parohiale, și pentru tinăra noastră țiaristică, carea cu rară abnegațiune jertfind vieți de omeni, lucră pentru drepturile și conservarea intactă a vieții noastre naționale!

Prin înființarea bibliotecii parohiale poporul nostru ar fi totdeauna în curent cu spiritul timpului și astfel am pōtă progresă cu pași mai repeși.

Bibliotecile parohiale — sunt un mijloc eficace pentru conservarea simțului și a limbei românesce.

Se scie, că dintre romani, mulți cercetă până sunt mici scōle străine, unde se lucră din tōte puterile pentru desnaționalizarea noastră. Nu aud vorbă română, nu cetesc românesce până sunt în scōla nimic. Educațiunea le este străină cu totul și mulți simțesc mai mare atragere către limba ce au învățat o în scōla, decât către limba lor maternă. Consciința națională s'a tēmpit în ei. Cu deosebire o pătesc fetițele noastre, care cercetând scōle străine, când revin în familie sunt străine de acēsta. Am auzit în acest an un funcționar român plângându-se, că fetițele sale dela un institut străin îi scriu acasă, că ele nu i pot cetfi epistolele românesce — să le scrie unguresce!

Este sciut, că educațiunea din familie prin instruciunea și educațiunea de scōla pōte să sufere unele schimbări, și încă tocmai contrari așteptărilor noastre.

Tinerimea crescută în scoli însă revine în familie. Dar aici totul e românesce, lipsesc însă familiei o bibliotecă. Ce e de făcut? Aici bibliotecile parohiale sunt un ajutoriu eficace spre a paralisa influințele stricaciōse ale creșterii din scōla. Prin cărți bune, cari noue nu ne lipsesc, ușor putem redă familiei, națiunii, ceea ce este a ei.

Cât pond se pune pe bibliotecile populare, se vede din activitatea febrilă, ce desvōltă „kultur egyleturuile.” Ele au luat mēsură și unde studiază tinerimea română chiar pe sate, au înființat pe lângă institutiile de învățămēt bibliotecile, ca astfel mai cu succes și pōtă lucră asupra națiunii noastre.

Să apoi ore numai noi se nu vedem însemnătatea bibliotecelor? Să nu fie atāta putere în corpul nostru, încă june, ce se ne putem ajuta la timp?!

Fiind cunoscută unui popor literatura sa, prin acēsta consciința națională câștigă în forță, și un atare popor nu este espus perirei. Fără bibliotecile parohiale însă, poporul nostru nu va pōtă ajunge nici odată cu atāta ușurătate, la cunoscința literaturii sale — și prin urmare consciința națională va fi ținută vie numai prin limbă, datine, port etc. Trecutul și prezentul unei națiuni e depus în literatura sa. Bibliotecile parohiale sunt chemate a adună la un loc acēsta literatură.

După-ce am vorbit în destul despre însemnătatea bibliotecelor parohiale, să vedem, ce cărți are să cuprindă o bibliotecă parochială?

La acēsta întrebare nu putem răspunde decât în general, fără a ne dimita la specialități.

1. Primo loco, cărțile din o bibliotecă parochială au să fie scrise în limba română.*) Cu privire la cuprinsul cărților sau jurnalelor, de sine se înțelege, că nu trebuie să dăm banii pentru ori ce op sau jurnal.

*) Esecțiunile au să fie rari.

Relativ la acēsta Kellner ne dă următoarea îndrumare: „Fie care carte ori jurnal, care ne lărgesc orizontul spiritual, care ne face să pătrundem mai afund în sciințe, care ne încălzesc inima pentru Dēu și binele omeniei, care ne cultivă simțul pentru tot ce e nobil, care-l face pe om mai destoinic pentru traiul vieții — fie aceea carte scrisă pentru popor ori nu, merită ca să o cumpărăm.”

La tōtă întēmplarea va trebui să se țină cont și de critica, ce s'a făcut asupra cutărui op, sau apoi de judecata omenilor competenți. Chiar de aceea va fi consult ca înainte de a procura o carte sau un jurnal pentru bibliotecă parochială, dacă învățatoriul, ori preotul nu o cunōșce mai de aproape, să se informeze dela un om competent

Nu trebuie să uităm, că sunt cărți cu tître atrăgătoare. cari pot să fie un venin pentru popor. Amin tesc aci d. e. Halinia (1001 de nopți) după carea se intrăbă așa de des; apoi broșurele, ce se ascund sub numele Bocaccio etc. etc.

De recomandat sunt în locul prim cărțile de un cuprins istoric. Ministrul fost, Sturza, la o ocaziune a dis: „Când biblia și istoria noastră națională, vor pătrunde în fie-care casă română și vor fi cetite de fie-care cărturar, vom vedé reinălțându-se gloria română.”

În locul al doilea sunt de recomandat, studiile etnografice, făcute asupra poporului nostru, literatura populară cu deosebita ei specii, cărțile de educațiune.

În locul al 3-lea vin cărțile, cari ne dau îndrumări practice pentru viață d. e. cărți de agricultură, pomologia, apoi cultura, schițe de călătorii, novele, romane istorice etc. etc.

Atragēnd atențiunea sinōdelor noastre parohiale, ce se întrunesc, asupra înființării de bibliotecile parohiale nu pot a nu me adresa către învățatoriul nostru, reflectând asupra cestiunei că: trebuie să se pună mare pond în scōla pre desvōltarea gustului de cetire; pentru-că altcum bibliotecile parohiale și dacă se vor înființa, nu va scōte nimic din ele cărți spre cetire, și banii dați pe ele nu vor aduce rōde. Să ne zacă mai mult la inimă înaintarea poporului, și atunci vom și lucra ca elevii să aibă atragere către carte, către cetire, și după-ce es din scōla.

Însiși învățatoriul și preoții au să fie modele în asta privință. Ei și sunt chemați în locul prim a pune basă la bibliotecile parohiale.

Iuon.

Loterie.

Mercuri în 30 Ianuarie, 1889.

Sibiu: 36 53 80 45 3

Bursa de Viena și Pesta.

Din 29 Ianuarie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.67	5.63
Napoleon	9 56 ¹ / ₂	9.52
100 marce nemțesci	59.22 ¹ / ₂	59.15
London pe (polită de trei luni)	120.80	120.75

Nr. 1271

[10] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia Merghindél, din protopresbiteratul Agnitei, se escrie prin acēsta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Venitele parohiale sunt:

1. Dela 67 familii române câte o mēsură vechie à 16 copuri à 1 fl. fac . . . fl. 67.—
2. Dela 31 familii neuristice à 50 cr. fl. 15.50
3. Folosirea porțiunei canonice . . . fl. 200.—
4. 98 familii câte una și de lucru computate à 50 cr. fl. 49.—
5. Dela înmormētări și sēvērșirea sântelor taine a botezului, cununii și a altor funcțiuni de preste an fl. 69.12

Suma fl. 400.62

Doritorii de a ocupă acēstă parochie au a-și subșterne cererile concursuale instruite conform dispozițiunilor statutului organic și a regulamentului pentru parochii din 1878, la oficiul protopresbiterat gr. or. al Agnitei (posta Agnita, Szt. Agotha) până la terminul susindicat.

Informațiuni despre starea acestei parochii se pot da mai de aproape din partea subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Agnita, 15 Decembre, 1888.

În conștelegere cu comitetul parochial, oficiul protopresbiterat gr. or. al Agnitei.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**” Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni; — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroase, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățatoriul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novellă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă originală. — Continuarea novelei: „**Idealul perdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novellă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul șichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenuului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnaziul din Năsăud. — Man. 1 aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățatori și preparanși. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sărbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i apreși scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-care sărbătoare, — care arăta timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertățiuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ómenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmăze o mulțime de iertățiuni precedate de o introducere generală în iertățiuni, și anume: 1 iertățiune dela bărbatul dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fi, 4 — mamei dela fi 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela conșoi de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertățiuni lucrate amăsurat tuturor cerințelor preoșimei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui expuse în mod popular de profesorul Dr. Ioan Frapport și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul espedat franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul arhiericescan din Blaș, actualminte vicariu arhieriscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele recerate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, ér ceremoniile bisericesci, întocmuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are să o observe catechetul față cu discipulii sei. Acăsta scriere are să fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religioasă-morală, ce au să o dea micilor băeși. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — este 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului apost. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluia sânt părinte de Ión Boroș paroh gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoși ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoși ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoși. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoareii de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoși. Cu icône frumoși. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 15 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esemp. 6 fl., 100 esemp. 10 fl. v. a.

[8] 2—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania.